

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยการจัดทำบัญชีครัวเรือนเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้จ่าย ตามแนวคิดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษา : ตำบลนาบ่อคำ อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร ในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอขอบพระคุณประชาชนตำบลนาบ่อคำ อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร ที่ให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการการจัดทำบัญชีครัวเรือน และให้ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินในครัวเรือน

ขอขอบพระคุณ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ที่ได้ให้ทุนสนับสนุนในการทำวิจัยนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้นำชุมชนตำบลนาบ่อคำ อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร ที่ให้การต้อนรับอย่างเป็นกันเอง และยังช่วยติดต่อประสานงานกับชาวบ้านเพื่อให้ความร่วมมือ

ขอขอบใจนักศึกษาที่เป็นผู้ช่วยในการเก็บรวบรวมข้อมูล

และสุดท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อและคุณแม่ ผู้เป็นที่รัก ผู้ให้กำลังใจและให้โอกาสการศึกษาอันมีค่ายิ่ง

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

การจัดทำบัญชีครัวเรือนเพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้จ่าย ตามแนวคิดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษา : ตำบลนาบ่อคำ อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร

ทิพย์วรรณ ศิบุญนันท์, อนุ ธีษยะพงษ์, อิศริย์ ต่อนคร้าม, นงลักษณ์ จิวจุ และอนันธิตรา ดอนบันเทา
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

คำสำคัญ : การจัดทำบัญชีครัวเรือน , การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้จ่าย

บทคัดย่อ

การศึกษาการจัดทำบัญชีครัวเรือนเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้จ่าย ตามแนวคิดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษา : ตำบลนาบ่อคำ อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวัน ส่งเสริมให้ประชาชนมีการจัดทำบัญชีครัวเรือนอย่างต่อเนื่อง ให้ประชาชนสามารถวิเคราะห์รายรับ-รายจ่ายของตนเอง และให้ประชาชนสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้จ่าย โดยมีกลุ่มตัวอย่างคือประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลนาบ่อคำ อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร ที่เข้าอบรมโครงการจัดทำบัญชีครัวเรือน เพื่อเสริมสร้างภูมิปัญญาทางบัญชีตามแนวคิดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และมีการจัดทำบัญชีครัวเรือนอย่างต่อเนื่อง จำนวน 74 ครัวเรือน ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มที่ทำบัญชีครัวเรือนอย่างต่อเนื่อง สามารถวิเคราะห์รายรับและรายจ่ายในครั้งเรือนได้ คิดเป็นร้อยละ 100 จากการศึกษาข้อมูลพฤติกรรมด้านการบันทึกบัญชีครัวเรือน พบว่าหลังจากการอบรมการจัดทำบัญชีครัวเรือนประชาชนมีพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินที่ลดลงจากเดิม คิดเป็นร้อยละ 60.39 โดยมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินคือ มีการวางแผนก่อนการใช้จ่ายเงินเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 98.26 รองลงมาคือ ตัดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นออกไป คิดเป็นร้อยละ 86.28 และบันทึกรายรับรายจ่าย คิดเป็นร้อยละ 70.75 ตามลำดับ

ด้านพฤติกรรมการใช้จ่ายของกลุ่มตัวอย่าง โดยการเปรียบเทียบรายจ่ายเป็นรายเดือนจำนวน 3 เดือน เพื่อดูการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินของประชาชนในแต่ละเดือนโดยรวมพบว่ารายจ่ายรวมของประชาชนเดือนที่ 2 ลดลงจากเดือนที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 22.07 และเดือนที่ 3 ลดลงจากเดือนที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 40.62 ตามลำดับ

ด้านปัจจัยและผลกระทบในการจัดทำบัญชีครัวเรือน กลุ่มตัวอย่างมีแรงจูงใจหรือเหตุผลในการจัดทำบัญชีครัวเรือนคือต้องการรู้ถึงรายรับและรายจ่ายที่แท้จริงของตนเองและครอบครัว แต่ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของกลุ่มตัวอย่างคือการลืมบันทึกบัญชี หรือจำรายจ่ายที่จ่ายไปไม่ได้ไม่หมด ซึ่งกลุ่มตัวอย่างก็ได้เสนอแนวทางการแก้ปัญหาโดยการจดบันทึกรายการจ่ายทุกครั้งเอาไว้ก่อน เพื่อป้องกันการลืมบันทึกรายการ นอกจากนี้ในการจัดทำบัญชีครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างมีการนำแนวคิดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตคือ จะการตัดสินใจก่อนการใช้จ่ายเงินอย่างมีเหตุผล มีการวางแผนก่อนเพื่อให้การใช้จ่ายเงินเป็นไปอย่างคุ้มค่า ส่วนประโยชน์ที่ได้รับจากการทำบัญชีครัวเรือนพบว่า ทำให้สมาชิกในครอบครัวรู้ถึงรายรับ และรายจ่ายที่แท้จริง แต่อย่างไรก็ตามกลุ่มตัวอย่างยังได้เสนอแนะว่า ควรมีการกระตุ้น หรือติดตามการบันทึกบัญชีครัวเรือนบ่อย ๆ เพื่อที่จะได้บันทึกเป็นประจำตลอดเวลา